

D E C I Z I E

21 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul: Svetlana Filincova

Judecătorii: Maria Ghervas, Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari și Sveatoslav Moldovan

examinând recursul declarat de avocatul Coșleț Petru în interesele Valentinei Agheeva, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Coșleț Petru în interesele Valentinei Agheeva împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sectorul Rîșcani mun. Chișinău cu privire la obligarea restabilirii și calculării pensiei pentru limita de vârstă și încasarea cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2016, prin care s-a admis apelul declarat de Agheeva Valentina, s-a casat hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 26 ianuarie 2016 și s-a emis o nouă hotărâre de respingere a acțiunii ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție

c o n s t a ț ă:

Prin mandatul nr.0405968 din 16 decembrie 2013 avocatul Coșleț Petru a fost împuternicit de Ageeva Valentina să-i acorde asistență juridică cu dreptul de a semna și depune cererea de chemare în judecată, de a ataca hotărârea judecătorească etc. (f.d.5).

La 28 iulie 2014 avocatul Coșleț Petru a depus în interesele Valentinei Ageeva cerere de chemare în judecată împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sectorul Rîșcani mun. Chișinău cu privire la obligarea restabilirii și calculării pensiei pentru limita de vârstă și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii avocatul Coșleț Petru a indicat că Ageeva Valentina s-a născut la 01 ianuarie 1937 în Republica Belarusi, regiunea Moghiliov, orașul Slavgorod.

La 21 septembrie 1955 Ageeva Valentina s-a angajat în câmpul muncii în calitate de muncitor la Uzina Metalurgică din orașul Dnepropetrovsk și a activat la această întreprindere până la 29 iulie 1963.

La 26 septembrie 1963 Ageeva Valentina s-a angajat la Uzina de beton armat din orașul Chișinău.

De la 25 noiembrie 1963 și până la 12 martie 1970 Ageeva Valentina a activat la Ministerul Construcțiilor și Materialelor de Construcție din Republica Moldova, iar de la 12 martie 1970 și până la 25 aprilie 1992 a activat în diferite funcții din cadrul Institutului de Proiectări din Chișinău.

La 25 aprilie 1992 Ageeva Valentina a fost eliberată de la serviciu în legătură cu atingerea vârstei de pensionare și a primit pensie până în anul 2002 când a plecat cu traiul permanent în Republica Federală Germania.

Ageeva Valentina s-a adresat autorităților germane cu cerere privind achitarea pensiei pentru limita de vârstă, însă a primit refuz, explicându-i-se că Legea germană nu prevede achitarea pensiei și să se adreseze autorităților moldovenești.

Cetățenii altor state a Comunității Statelor Independente care au trecut cu traiul permanent în Germania continuă să primească pensie pentru limită de vârstă în țările lor de origine.

Ageeva Valentina s-a adresat mai multor instituții de stat cu cereri, prin care a solicitat recalcularea și restabilirea dreptului la pensie, însă i s-a comunicat că nu poate beneficia de pensie, deoarece nu prevede Legea națională și dacă între Republica Moldova și Germania ar fi existat acord (convenție) privind asigurările sociale, inclusiv asigurarea cu pensii i s-ar fi transferat pensia.

Consideră că Ageeva Valentina a fost lipsită neîntemeiat de dreptul de a primi pensie în Republica Moldova, deoarece art.47 din Constituție stipulează expres că statul este obligat să ia măsuri ca orice om să aibă un nivel de trai decent, care să-i asigure sănătatea și bunăstarea, precum și serviciile sociale necesare. Cetățenii au dreptul la asigurare în caz de bătrânețe.

Cere avocatul Coșleț Petru obligarea Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sectorul Rîșcani mun. Chișinău să restabilească și să recalculeze Valentinei Ageeva pensia pentru limita de vârstă de la 01 decembrie 2002 până în prezent, încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 26 ianuarie 2016 s-a respins acțiunea.

La 28 ianuarie 2016 avocatul Coșleț Petru a depus în interesele Valentinei Ageeva apel nemotivat, iar la 30 iunie 2016 apel motivat împotriva hotărârii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 26 ianuarie 2016 (f.d.65, 73-81).

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 30 iunie 2016 a admis apelul declarat de Ageeva Valentina, a casat hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 26 ianuarie 2016 și a emis o nouă hotărâre, prin care a respins acțiunea ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

La 10 octombrie 2016 avocatul Coșleț Petru a declarat în interesele Valentinei Ageeva recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2016 solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului avocatul Coșleț Petru a invocat că prima instanță și instanța de apel au examinat pricina cu încălcarea normelor de drept material.

Instanța de apel urma să rețină prevederile art.10 alin.(3) Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat nr.156-XIV din 14 octombrie 1998, care stipulează că dreptul la pensie este imprescriptibil.

Agheeva Valentina este cetățeană a Republicii Moldova și conform art.47 din Constituție are dreptul la pensie pentru limită de vârstă.

Articolul 36 alin.(1) Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat nr.156-XIV din 14 octombrie 1998 contravine Constituției și Declarației Universale a Drepturilor Omului la care Republica Moldova este parte.

Conform art.4 alin.(2) din Constituție, dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.

Casa Teritorială de Asigurări Sociale sectorul Rîșcani mun. Chișinău nu a fost în drept să invoce prevederile art. 36 Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat nr.156-XIV din 14 octombrie 1998.

Intimatul nu a prezentat în prima instanță actul administrativ în baza căruia Agheeva Valentina a fost lipsită de dreptul la pensie, iar în ședința de judecată reprezentantul a declarat că nu a fost adoptat un astfel de act administrativ.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție prin încheierea din 07 decembrie 2016 a considerat recursul admisibil fără a prejudicia fondul și a dispus judecarea acestuia de către completul din 5 judecători.

În conformitate cu art. 441 Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Judecând recursul declarat în limitele invocate pe baza materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este depus în termen, întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2016 și trimiterea pricinii la rejudecare în ordine de apel, în aceeași instanță, în alt complet de judecată din următoarele motive.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

La 21 iulie 2016 Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa părților copia deciziei din 30 iunie 2016 (f.d.92).

Deoarece la materialele pricinii nu sunt date când Agheeva Valentina și avocatul Coșleț Petru au recepționat copia deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2016, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat la 10 octombrie 2016 este depus în termen.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a constatat că instanța de apel a examinat pricina cu încălcarea normelor de drept material și procedural.

Din actele pricinii rezultă că la 28 iulie 2014 avocatul Coșleț Petru a depus în interesele Valentinei Ageeva cerere de chemare în judecată împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sectorul Rîșcani mun. Chișinău cu privire la obligarea restabilirii și calculării pensiei pentru limita de vârstă de la 01 decembrie 2002 până în prezent, încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău din 26 ianuarie 2016 s-a respins acțiunea ca neîntemeiată.

La 28 ianuarie 2016 avocatul Coșleț Petru a contestat în interesele Valentinei Ageeva cu apel hotărârea Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău din 26 ianuarie 2016.

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 30 iunie 2016 a admis apelul declarat de Ageeva Valentina, a casat hotărârea Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău din 26 ianuarie 2016 și a emis o nouă hotărâre, prin care a respins acțiunea ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

Conform art.271 Codul civil, acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripția, depusă pînă la încheierea dezbaterilor în fond. În apel sau în recurs, prescripția poate fi opusă de îndreptățit numai în cazul în care instanța se pronunță asupra fondului.

Casa Teritorială de Asigurări Sociale sectorul Rîșcani mun. Chișinău nu a contestat cu apel hotărârea primei instanțe, prin care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Deci, Casa Teritorială de Asigurări Sociale sectorul Rîșcani mun. Chișinău a fost de acord că acțiunea nu este prescrisă.

Instanța de apel din oficiu a respins acțiunea Valentinei Ageeva ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție, deși art.271 Codul civil expres prevede că doar la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripția.

Mai mult, conform art.10 alin.(3) Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat nr.156-XIV din 14 octombrie 1998, dreptul la pensie este imprescriptibil.

Curtea Constituțională în hotărârea nr.19 din 19 iulie 2016 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din Legea nr.156-XIV din 14 octombrie 1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat și Regulamentul privind modul de plată a pensiilor stabilite în sistemul public de asigurări sociale de stat și alocațiilor sociale de stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.929 din 15 august 2006 a subliniat că dreptul la pensie este imprescriptibil.

Prin urmare, instanța de apel greșit a respins acțiunea ca tardivă.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că instanța de apel a încălcat normele de drept material și procedural, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel din 30 iunie 2016 și de a restitui

pricina spre rejudecare în ordine de apel, în aceeași instanță, în alt complet de judecători.

La rejudecarea pricinii este necesar de ținut cont de cele expuse și în dependență de cele obținute de emis o decizie legală.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c), art. 445 alin. (3) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de avocatul Coșleț Petru în interesele Valentinei Agheeva.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Coșleț Petru în interesele Valentinei Agheeva împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sectorul Rîșcani mun. Chișinău cu privire la obligarea restabilirii și calculării pensiei pentru limita de vârstă și încasarea cheltuielilor de judecată, cu restituirea pricinii spre rejudecare în ordine de apel la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecătorul:

Svetlana Filincova

Judecătorii:

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari

Sveatoslav Moldovan